

دی‌دگا

شماره: ۱۵

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۲۰

موضوع: تعادل در بازار ارز از طریق مدیریت واردات و کاهش تقاضا برای ارز

تهیه و تنظیم: محمد رضا صادقی فروشانی

توضیح اجمالی:

واقعیت این است که امروزه در سایه تحریم، تعدادی از تجار رسمی و یا تازه وارد با سودای منتفع شدن با وارد شدن در بازار آشته و سوداگرانه ارز همزمان و همراه با مشکلات و موانع حادث شده در بازارهای بین‌المللی برای کشور در خصوص معاملات ارزی در قالب و بهانه تحریم، ارز را به نرخ مرجع یا از طریق بازار تهیه و به منظور واردات کالا از طرق مختلف اعم از رسمی و غیر رسمی و همچنین از طریق صرافی‌ها از کشور خارج مینمایند و در عرض با وارد کردن کالائی بعضی غیر ضرور و یا با افزون نمایی ارزش کالای وارداتی اقدام به واردات کالاهایی میکنند که قرار است بواسطه مزیت کیفی داشتن و یا روحانی قیمتی، بازار داخلی را معادل کند و در کوتاه مدت نیز تا حدودی در کاهش تورم نقش بازی کند. اما برای دور زدن کنترل‌های داخلی و فربیض دادن سازمانهای نظارتی، قیمت کالای وارداتی را بر اساس افزون نمایی ارزش کالای وارد شده، بعضی به نرخ تعادلی و مطابق با کشش بازار ملتهد فعلی به فروش میرسانند، به گونه‌ای که کالاهایی که با این نیت فرآگیر، وارد بازار کشور می‌شود، نه تنها کمتر نقشی در فرآیند تولید و مصارف ضروری داشته بلکه بواسطه انگیزه فوق الاشاره تجار، کمتر نقشی در کاهش قیمت‌ها نیز ایفا می‌نماید. متأسفانه علیرغم اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت خود از شاکیان خسارت دیده از این وضعیت می‌باشد، بعضی به نوعی در افکار عامه مسئولیت این امر به غلط و ناروا متوجه وزارت صنعت، معدن و تجارت شده است، و از نقش منفعانه مسیحیان پولی و ارزی کشور بصورت آگاهانه یا ناگاهانه در تعادل بازار غفلت شده است، در حالیکه در وضعیت فعلی می‌توان با اتخاذ اقداماتی اضطراری و کوتاه مدت و منطبق بشرایط خاص ارزی کشور بازار ارز را، در شرایط محدودیت ارزی نیز آرام نمود. شاید بتوان یکی از این اقدامات را اجرای پیشنهاد ذیل دانست.

نکات کلیدی:

با اعمال سیاست کاهش تقاضا برای ارز در بازارهای داخلی توسط واردکنندگان از طریق تامین آن از ناحیه طلب ارزی دولت ایران از کشورهای مختلف خصوصاً چین، هندوستان و... با گرفتن معادل ریالی آن از تجار در داخل، ضمن تداوم واردات موجبات فروکش شدن التهاب کاذب فعلی و کاهش تقاضا برای ارز در بازارهای داخلی از سوی این دسته از تجار و در نتیجه کاهش تجارت سوداگرانه به منظور منتفع شدن از محدودیتهای ارزی خواهد شد و بدین ترتیب سیاست کنترل تقاضای ارز تداوم می‌یابد. در اینصورت با مشخص و متعین بودن نرخ ارز تخصیصی به واردات کالاهایی از این دست، امکان دور زدن سازمانهای نظارتی و یا مرتبط نمودن قیمت کالا به نرخ نامعلوم ارز خریداری شده از بازار آزاد نیز مرتفع خواهد شد. ضمن اینکه در مراحل بعدی می‌توان کالاهای دیگر کشورها، منجمله کشورهای اروپایی را نیز از طریق تجار کشورهایی که موازنۀ ارزی و تجاری ما با آنها بشدت مثبت است با استفاده از مکانیزم فوق بصورتی نامحسوس تامین نمود.

تأیید رئیس موسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: